

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

S P R E N D I M A S LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2017 m. lapkričio 6 d.
Vilnius

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinė teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Audriaus Bakavecko, Artūro Drigoto, Irmanto Jarukaičio (kolegijos pirmininkas), Ričardo Piličiausko ir Vaidos Urmonaitės-Maculevičienės (pranešėja), sekretoriaujant Laisvidai Versekienei, dalyvaujant atsakovo Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos atstovams Vincui Antanui Andriuškevičiui ir Modestui Važnevičiui, trečiojo suinteresuoto asmens UAB „Agrodetalė“ atstovams advokatui Ruslanui Černiauskui ir Orestui Žilėnui,

viešame teismo posėdyje išnagrinėjo norminę administracinę bylą pagal Vilniaus apygardos administracinio teismo kreipimąsi dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. 3D-396 „Dėl žemės ūkio ministro 2006 m. spalio 2 d. įsakymo Nr. 3D-384 „Dėl traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registravimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ 1 punkto, kuriuo Traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. 3D-384, papildytos 19¹ punktu, teisėtumo (trečiasis suinteresuotas asmuo – uždaroji akcinė bendrovė „Agrodetalė“).

Išplėstinė teisėjų kolegija

n u s t a t ė:

I.

1. Pareiškėjas Vilniaus apygardos administracinis teismas 2015 m. vasario 17 d. nutartimi kreipėsi į Lietuvos vyriausiąjį administracinį teismą, prašydamas ištirti, ar: 1) Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 1d. įsakymo Nr. 3D-396 „Dėl žemės ūkio ministro 2006 m. spalio 2 d. įsakymo Nr. 3D-384 „Dėl traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registravimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – ir Įsakymas) 1 punktas, kuriuo Traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. 3D-384, (toliau – ir Registravimo taisyklės) papildytos 19¹ punktu, atitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir Viešojo administravimo įstatymas) 3 straipsnio 1 punkte įtvirtintą įstatymo viršenybės principą bei Lietuvos Respublikos Konstitucijos (toliau – ir Konstitucija) preambulėje įtvirtintą teisinės valstybės principą; 2) Įsakymo 1 punktas atitinka Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 3 punkte ir Lietuvos

Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo (toliau – ir Teisėkūros pagrindų įstatymas) 3 straipsnio 2 dalies 2 punkte įtvirtintą proporcingumo principą bei 3 straipsnio 2 dalies 1 punkte įtvirtintą tikslingumo principą; 3) Įsakymo 1 punktą ta apimtimi, kuria nenumatyta, jog šiuo punktu papildytų Registravimo taisyklių 19¹ punktas netaikomas iki jo įsigaliojimo dienos į Lietuvos Respubliką įvežtiems naudotiems traktoriams, pagamintiems ne Europos Sąjungos (toliau – ir ES) šalyse po 2009 m. liepos 1 d. ir neįregistruotiems ES šalyse, atitinka Konstitucijos preambulėje įtvirtintą teisinės valstybės principą ir Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 3 punkte įtvirtintą pagarbos asmens teisėms ir laisvėms principą.

2. Motyvuodamas savo abejonę dėl to, ar Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras, priimdamas Įsakymo 1 punktą ir nustatęs ribojimus, darančius esminį poveikį ūkinei veiklai, neveikė *ultra vires* ir ar Įsakymo 1 punktas atitinka Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 punkte įtvirtintą įstatymo viršenybės principą bei Konstitucijos preambulėje įtvirtintą teisinės valstybės principą, Vilniaus apygardos administracinis teismas nurodo, kad Direktyva 2003/37/EB (7 str. 1 d.) ir ją įgyvendinančios Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 3D-685 patvirtintos Žemės ir miškų ūkio traktorių, jų priekabų ir prikabinamųjų mašinų atitikties įvertinimo taisyklės (toliau – ir Atitikties įvertinimo taisyklės) (33 p.) reglamentuoja naujų traktorių atitikties įvertinimo tvarką, o naudotų traktorių atitikties Direktyvos 2003/37/EB reikalavimams įvertinimo procedūra nėra numatyta (žr., pvz., Atitikties įvertinimo taisyklių 1 p.). Iki Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. 3D-396 įsigaliojimo (iki 2014 m. liepos 3 d.) Registravimo taisyklės nenumatė reikalavimo registruojant naudotus traktorius pateikti traktoriaus atitikties Direktyvos 2003/37/EB reikalavimams sertifikato (liudijimo). Toks reikalavimas buvo ir šiuo metu yra nustatytas įregistruojant naujus traktorius (Registravimo taisyklių 19.2.5 p.). Vadovaujamosi Registravimo taisyklių 9 punktu ir nurodoma, kad, Registravimo taisyklės papildžius 19¹ punktu, faktiškai uždraustas naudotų ratinių traktorių, pagamintų ne ES šalyse po 2009 m. liepos 1 d. ir neįregistruotų ES šalyse, kuriems nesuteikti EB tipo patvirtinimai ir neišduoti atitikties sertifikatai pagal Direktyvos 2003/37/EB reikalavimus, pateikimas į Lietuvos Respublikos rinką. Tokiu apribojimu daromas esminis poveikis ūkio subjektų, užsiimančių naudotų ne ES po 2009 m. liepos 1 d. pagamintų traktorių įvežimu į Lietuvą ir jų pardavimu, ūkinei veiklai. Valstybės pareiga nustatyti tokį apribojimą iš ES teisės aktų reikalavimų nekyla. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. kovo 14 d. nutarimu „Dėl Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“ patvirtintų nuostatų 11.7 punktu suteikta kompetencija tvirtinti Registravimo taisyklės, bet ne nustatyti esminius apribojimus transporto priemonėms patekti į Lietuvos rinką. Tokia Žemės ūkio ministerijos kompetencija neišplaukia ir iš Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (10 str. 6 d.) nuostatų.

3. Dėstydamas savo argumentus dėl to, ar Įsakymo 1 punktas atitinka Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 3 punkte ir Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 2 punkte įtvirtintą proporcingumo principą bei Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 punkte įtvirtintą tikslingumo principą, Vilniaus apygardos administracinis teismas nurodo, kad tikslas, jog į Lietuvą nebūtų įvežami nauji techninių reikalavimų neatitinkantys traktoriai ir registruoti pateikiami kaip naudoti, galėjo būti pasiektas švelnesnėmis, mažiau ribojančiomis priemonėmis. Be to, Įsakymo 1 punktu buvo nustatytas reikalavimas, kad tam, jog ne ES po 2009 m. liepos 1 d. pagamintus traktorius būtų galima įregistruoti registre, jie būtų pagaminti pagal 2003 m. Direktyvos 2003/37/EB reikalavimus su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2014 m. kovo 18 d. Komisijos direktyva 2014/44/ES. Vadinasi, nustatytu teisiniu reglamentavimu reikalaujama, kad naudoti ne ES po 2009 m. liepos 1 d. pagaminti traktoriai atitiktų ne jų gamybos metu galiojusius ES reikalavimus, bet šiuo metu galiojančius (naujausius) techninius reikalavimus, kurie objektyviai nebuvo taikomi naujų traktorių gamybos metu. Taigi nustatytas griežtesnis teisinis reglamentavimas dėl naudotų traktorių, o ne dėl naujų traktorių, nors tam nėra jokio objektyvaus tikslo.

4. Vilniaus apygardos administracinis teismas dėstydamas argumentus dėl abejonės, ar Įsakymo 1 punktas ta apimtimi, kuria nenumatyta, jog šiuo punktu papildytų Registravimo taisyklių 19¹ punktas netaikomas iki jo įsigaliojimo dienos į Lietuvos Respubliką įvežtiems naudotiems

traktoriams, neprieštarauja Konstitucijos preambulėje įtvirtintam teisinės valstybės principui ir Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 3 punkte įtvirtintam pagarbos asmens teisėms ir laisvėms principui, nurodo, kad pareiškėjas, įveždamas į Lietuvą traktorius iš Baltarusijos iki Registravimo taisyklių 19¹ punkto įsigaliojimo (iki 2014 m. liepos 3 d.), galėjo pagrįstai tikėtis ir įgijo teisėtą lūkestį, kad pagal galiojančią teisinę reglamentavimą jų registracija Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registre bus atlikta nereikalaujant traktorių atitikties Direktyvos 2003/37/EB reikalavimams sertifikato (liudijimo). Nustačius tokį reikalavimą visiems naudotiems traktoriams, neišskiriant tų traktorių, kurie jau yra įvežti į Lietuvą iki šio reikalavimo nustatymo, galėjo būti pažeistas pareiškėjo teisėtų lūkesčių apsaugos principas, kadangi pareiškėjas, įsigydamas ir įveždamas į Lietuvą naudotus traktorius bei investuodamas dideles pinigines lėšas, galėjo pagrįstai tikėtis, jog teisinis reglamentavimas, susijęs su traktorių registravimu, iš esmės nepasikeis ir šie traktoriai bus įregistruoti, nereikalaujant dokumentų, iš esmės paneigiančių galimybę juos įregistruoti. Naudoto traktoriaus registracija turi svarbias teises pasekmes, kadangi, remiantis Registravimo taisyklių 9–10 punktais, asmuo, įvežęs naudotą traktorių iš užsienio valstybės, kurioje jis nebuvo registruotas, negali jo parduoti ar kitaip perleisti Lietuvos Respublikoje jo neįregistravęs Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registre.

II.

5. Rengiant nagrinėti norminę administracinę bylą Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo posėdyje, gautas atsakovo Žemės ūkio ministerijos atsiliepimas, kuriame nurodoma, jog Įsakymo 1 punktą neprieštarauja aukštesnės galios teisės aktams.

6. Žemės ūkio ministerijos atsiliepime išdėstoma, jog Įsakymas atitinka Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 punkte įtvirtintą įstatymo viršenybės principą bei teisinės valstybės principą, kadangi Įsakymas parengtas įgyvendinant Direktyvos 2003/37/EB nuostatas. Pažymima, kad pareiškėjo tiekiami traktoriai, dėl kurių kilo ginčas, būtent gamybos metu neatitiko Direktyvos 2003/37/EB reikalavimų. Registravimo taisyklės nenustato traktorių patekimo į Lietuvos rinką apribojimų, o įgyvendina Atitikties įvertinimo taisyklių reikalavimus, t. y. reglamentuoja tai, kad Traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registre registruojami tie traktoriai, kurie atitinka Atitikties įvertinimo taisyklių reikalavimus.

7. Įsakymo 1 punkto reikalavimas, kad traktoriai atitiktų Direktyvą 2003/37/EB, yra labai paprastas ir lengvai įgyvendinamas, nereikalaujantis administracinės naštos. Mano, kad Įsakymo 1 punktą atitinka Vilniaus apygardos administracinio teismo nurodytas teisės normas ir principus. Įsakymo 1 punktą suformuluotas pagal teisinės technikos reikalavimus: nurodant direktyvos pavadinimą turi būti nurodoma vėliausia priimtąją keitusi direktyva. Būtent Komisijos direktyva 2014/144/ES yra tokia direktyva. Tai tik reikalavimų dėl direktyvos pavadinimo įgyvendinimas, kuris visiškai nereiškia, kad 2009 metais pagamintiems traktoriams taikomos 2014 m. įsigaliojusios techninės normos. Įsakymo projektas buvo paskelbtas Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemėje 2014 m. gegužės 9 d. (projekto Nr. 14-5180), o priimtas liepos 1 d. ir įsigaliojo liepos 3 d., todėl buvo pakankamai laiko su juo susipažinti.

8. Rengiant nagrinėti norminę administracinę bylą Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo posėdyje, gauti uždarnosios akcinės bendrovės (toliau – ir UAB) „Agrodetalė“ paaiškinimai, kuriuose palaikomos Vilniaus apygardos administracinio teismo kreipimesi išdėstytos abejonės.

9. Nurodoma, kad Žemės ūkio ministerija visiems be išimties naudotiems traktoriams netaiko Direktyvos 2003/37/EB reikalavimų, o selektyviai pasirinko juos taikyti tik nuo 2009 m. liepos 1 d. pagamintiems naudotiems traktoriams (būtent tokiems traktoriams, kuriuos į Lietuvą įveža UAB „Agrodetalė“). Pagal Įsakymo 1 punktą vis dar galima įregistruoti Lietuvoje 2003–2008 m. ne ES ir ES pagamintą naudotą traktorių be EB atitikties liudijimo (nors šio traktoriaus pagaminimo metu jau seniai galiojo Direktyva 2003/37/EB), tačiau analogiška registracija uždrausta po 2009 m. liepos 1 d. būtent ne ES pagamintiems naudotiems traktoriams. Tai, kad Įsakymo 1 punkte nebuvo numatytas pereinamasis laikotarpis iki 2014 m. liepos 3 d. įvežtų naudotų traktorių registracijai,

neabejotinai pažeidžia ne tik UAB „Agrodetalė“, bet ir kitų rinkos dalyvių teisėtus lūkesčius, nes dar iki pakeitimų įsigaliojimo iš gamintojo nupirkta ir į Lietuvą įvežta technika tampa neberealizuotina Lietuvoje ir sukelia nuostolius.

Išplėstinė teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a:

III.

10. Šioje byloje sprendžiamas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. 3D-396 „Dėl žemės ūkio ministro 2006 m. spalio 2 d. įsakymo Nr. 3D-384 „Dėl traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registravimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – ir Įsakymas) 1 punkto, kuriuo Traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. 3D-384, (toliau – ir Registravimo taisyklės) papildytos 19¹ punktu, numatančiu, jog naudoti ratiniai traktoriai, pagaminti ne ES šalyse po 2009 m. liepos 1 d. ir neįregistruoti ES šalyse, pagal šias taisykles įregistruojami, jeigu jie buvo pagaminti pagal 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/37/EB dėl žemės ar miškų ūkio traktorių, jų priekabų ir keičiamos velkamosios įrangos, jų sistemų, sudėtinių dalių ir atskirų techninių mazgų tipo patvirtinimo ir panaikinamos direktyvą 74/150/EEB (OL specialusis leidimas, 2004 m., 13 skyrius, 31 tomas, p. 311) (toliau – ir Direktyva 2003/37/EB) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. kovo 18 d. Komisijos direktyva 2014/44/ES (OL L 82, 2014, p. 20), reikalavimus, teisėtumo klausimas.

11. Byloje iškilus Direktyvos 2003/37/EB aiškinimo klausimams, t. y. klausimams, ar Direktyvos 2003/37/EB nuostatos taikomos naudotų ar nenaujų transporto priemonių, pagamintų už ES ribų, tiekimui ES rinkai ir jų registravimui, ar valstybės narės tokių transporto priemonių registraciją valstybėje narėje gali reglamentuoti specialiomis nacionalinėmis taisyklėmis ir nustatyti tokiai registracijai taikytinus reikalavimus (pvz., įpareigojimą atitikti Direktyvos 2003/37/EB reikalavimus); ar Direktyvos 2003/37/EB 23 straipsnio 1 dalies b punktą, skaitant jį kartu su 2 straipsnio q punktu, galima aiškinti kaip nustatantį, jog šios direktyvos nuostatos taikomos T1, T2 ir T3 kategorijų techninėms priemonėms, pagamintoms po 2009 m. liepos 1 d., Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2015 m. rugsėjo 17 d. nutartimi kreipėsi į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą (toliau – ir Teisingumo Teismas) su prašymu priimti prejudicinį sprendimą minėtais klausimais.

12. Teisingumo Teismas 2017 m. birželio 15 d. priėmė sprendimą *Agrodetalė*, C-513/15, EU:C:2017:473, ir nusprendė, kad: 1) 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/37/EB dėl žemės ar miškų ūkio traktorių, jų priekabų ir keičiamos velkamosios įrangos, jų sistemų, sudėtinių dalių ir atskirų techninių mazgų tipo patvirtinimo ir panaikinanti Direktyvą 74/150/EEB, iš dalies pakeista 2014 m. kovo 18 d. Komisijos direktyva 2014/44/ES, aiškintina taip, kad valstybėje narėje pirmą kartą teikiant rinkai ir registruojant naudotus ar nenaujus traktorius, importuotus iš trečiosios šalies, turi būti laikomasi šioje direktyvoje numatytų techninių reikalavimų; 2) Direktyvos 2003/37/EB, iš dalies pakeistos Direktyva 2014/44, 23 straipsnio 1 dalies b punktas aiškintinas taip, kad šios direktyvos nuostatos taikomos į Europos Sąjungą iš trečiosios šalies importuotoms naudotoms T1, T2 ir T3 kategorijų transporto priemonėms, jeigu jos pirmą kartą pradėtos eksploatuoti Sąjungoje nuo 2009 m. liepos 1 d.

13. Išplėstinė teisėjų kolegija pažymi, kad Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 288 straipsnis įtvirtina, jog direktyva privaloma kiekvienai valstybei narei, kuriai ji skirta, dėl rezultato, kurį reikia pasiekti, bet nacionalinės valdžios institucijos pasirenka jos įgyvendinimo formą ir būdus. Vadovaujantis šia nuostata, direktyvos neturi tiesioginio veikimo valstybėse narėse. Direktyvų sukeltos teisinės pasekmės nacionalinėje teisėje atsiranda tik tuomet, kai valstybė narė tinkamai įvykdo perkėlimo pareigą. Visgi remiantis Teisingumo Teismo praktika, direktyvoms

išimtiniais atvejais tam tikromis sąlygomis gali būti pripažintas ir tiesioginis veikimas. Šiuo klausimu iš nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad visais atvejais, kai direktyvos nuostatos savo turiniu yra besąlygiškos ir pakankamai tikslios, asmenys gali jomis remtis nacionaliniuose teismuose prieš valstybę narę, jei ji direktyvą į nacionalinę teisę perkėlė neteisingai ar ne laiku (šiuo klausimu žr. Teisingumo Teismo 2004 m. spalio 5 d. sprendimo *Pfeiffer ir kt. prieš Deutsches Rotes Kreuz, Kreisverband Waldshut eV*, C-397/01, C-403/01, EU:C:2004:584, 103 punktą, 1991 m. lapkričio 19 d. sprendimo *Francovich ir kt. prieš Italijos Respubliką*, C-6/90 ir C-9/90, EU:C:1991:428, 11 punktą, 2002 m. liepos 11 d. sprendimo *Marks & Spencer*, C-62/00, EU:C:2002:435, 25 punktą). Tačiau atvirkštinis atvejis, kai valstybės institucijos nori remtis direktyvomis prieš piliečius, nėra galimas. Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką pati direktyva negali įpareigoti asmens ir dėl to ja iš esmės negalima remtis prieš asmenį (šiuo aspektu žr. Teisingumo Teismo 1986 m. vasario 26 d. sprendimo *Marshall*, 152/84, EU:C:1986:84, 48 punktą, 1987 m. spalio 8 d. sprendimo *Kolpinghuis Nijmegen*, 80/86, EU:C:1987:431, 10 punktą, 1994 m. liepos 14 d. sprendimo *Faccini Dori*, C-91/92, EU:C:1994:292, 20 punktą, 2010 m. sausio 19 d. sprendimo *Kücükdıveci*, C-555/07, 46 punktą ir kt.). Be kita ko, pažymėtina, kad nacionaliniai teismai, taikydami nacionalinę teisę, ypač tikslingai direktyvų įgyvendinimui išleistus teisės aktus, nacionalinę teisę turi aiškinti atsižvelgdami į direktyvų tikslus. Tačiau kartu šis įpareigojimas negali paneigti bendrų teisės principų, kurie yra Sąjungos teisės sudedamoji dalis, ypač teisinio saugumo ir *lex retro non agit* (įstatymas atgal negalioja) principų (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2010 m. gruodžio 6 d. nutartį byloje Nr. N⁴⁴⁴-2513/2010, Administracinė jurisprudencija, 2010 m., Nr. 20).

14. Išplėstinė teisėjų kolegija primena, kad Lietuvos Respublikos konstitucinio akto „Dėl Lietuvos Respublikos narystės Europos Sąjungoje“ (kuris yra Konstitucijos sudedamoji dalis) 2 dalyje nustatyta, jog Europos Sąjungos teisės normos yra sudedamoji Lietuvos Respublikos teisinės sistemos dalis ir kad jeigu tai kyla iš sutarčių, kuriomis grindžiama Europos Sąjunga, Europos Sąjungos teisės normos taikomos tiesiogiai, o teisės normų kolizijos atveju, jos turi viršenybę prieš Lietuvos Respublikos įstatymus ir kitus teisės aktus. Konstitucinis Teismas yra išaiškinęs, kad šiose nuostatose yra *expressis verbis* nustatyta kolizijos taisyklė, įtvirtinanti Europos Sąjungos teisės aktų taikymo pirmenybę tais atvejais, kai Europos Sąjungos teisės nuostatos, kylančios iš sutarčių, kuriomis grindžiama Europos Sąjunga, konkuruoja su teisiniu reguliavimu, nustatytu Lietuvoje nacionaliniuose teisės aktuose (nesvarbu, kokia jų teisinė galia), išskyrus pačią Konstituciją (Konstitucinio Teismo 2006 m. kovo 14 d., 2006 m. gruodžio 21 d. nutarimai). Konstitucijoje taip pat yra įtvirtintas principas, kad tais atvejais, kai nacionalinis teisės aktas (aišku, išskyrus pačią Konstituciją) nustato tokį teisinį reguliavimą, kuris konkuruoja su nustatytu tarptautinėje sutartyje, turi būti taikoma tarptautinė sutartis (Konstitucinio Teismo 2006 m. gruodžio 21 d. nutarimas).

15. Be to, vadovaujantis Teisingumo Teismo praktika, nacionalinis teismas, neperžengdamas savo kompetencijos ribų, įpareigotas taikyti Europos Sąjungos teisės nuostatas, privalo užtikrinti visišką šių nuostatų veikimą, jei būtina, savo iniciatyva atsisakydamas taikyti bet kokią, net vėlesnę, joms prieštaraujančią nacionalinės teisės nuostatą, ir šis teismas neprivalo prašyti arba laukti, kol ši nuostata bus panaikinta teisėkūros arba kitokiomis konstitucinėmis priemonėmis (žr., pvz., Teisingumo Teismo 1978 m. kovo 9 d. sprendimo *Amministrazione delle Finanze dello Stato prieš Simmenthal SpA*, 106/77, EU:C:1978:49, 21 ir 24 punktus, 2003 m. kovo 20 d. sprendimo *Helga Kutz-Bauer prieš Freie und Hansestadt Hamburg*, C-187/00, EU:C:2003:168, 73 punktą, 2005 m. gegužės 3 d. sprendimo sujungtose bylose *Berlusconi ir kt.*, C-387/02, C-391/02 ir C-403/02, EU:C:2005:270, 72 punktą, 2009 m. lapkričio 19 d. sprendimo *Krzysztof Filipiak prieš Dyrektor Izby Skarbowej w Poznaniu*, C-314/08, EU:C:2009:719, 81 punktą). Atsižvelgiant į minėtą Konstitucinio Teismo bei Teisingumo Teismo praktiką, Lietuvos vyriausiam administraciniame teisme laikomasi nuostatos, jog paprastai tuo atveju, kai Teisingumo Teismas yra pateikęs aiškų ir besąlygišką Europos Sąjungos teisės normų išaiškinimą, nacionalinė nuostata, numatanti su Europos Sąjungos teise nesuderinamą teisinį reguliavimą, netaikoma (žr., pvz., išplėstinės teisėjų kolegijos 2014 m. spalio 6 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-22/2014, Administracinė

jurisprudencija, 2014, Nr. 28, p. 262–275, 2014 m. birželio 20 d. sprendimą byloje Nr. A⁴⁴²-23/2014, 2011 m. gruodžio 16 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁴⁹²-12/2011).

16. Išplėstinė teisėjų kolegija taip pat pažymi, jog Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnyje numatyta, kad iškilus Europos Sąjungos teisės aiškinimo (Sutarčių išaiškinimo ar Sąjungos institucijų, įstaigų ar organų aktų galiojimo ir išaiškinimo) klausimui valstybės narės teisme, nacionalinis teismas, manydamas, kad sprendimui priimti reikia nutarimo šiuo klausimu, gali prašyti Teisingumo Teismo priimti dėl jo prejudicinį sprendimą. Taigi, jei administracinį ginčą nagrinėjančiam administraciniam teismui kyla abejonė dėl Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimo, jis gali kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą.

17. Pareiškėjas Vilniaus apygardos administracinis teismas argumentus dėl Įsakymo 1 punkto atitikties Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 punkte įtvirtintam įstatymo viršenybės principui bei Konstitucijos preambulėje įtvirtintam teisinės valstybės principui, taip pat Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 3 punkte ir Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 2 punkte įtvirtintam proporcingumo principui bei 3 straipsnio 2 dalies 1 punkte įtvirtintam tikslingumo principui grindžia iš esmės tuo, jog Direktyvos 2003/37/EB nuostatos nenustato techninių reikalavimų naudotoms transporto priemonėms ir nedraudžia valstybėms narėms registruoti naudotas transporto priemones, neturinčias EB tipo patvirtinimo ir gamintojo išduoto atitikties liudijimo. Argumentai, kuriuos pasitelkęs pareiškėjas teigia, jog Įsakymo 1 punkte numatytu apribojimu daromas esminis poveikis ūkio subjektų, užsiimančių naudotų ne ES po 2009 m. liepos 1 d. pagamintų traktorių įvežimu į Lietuvą ir jų pardavimu, ūkinei veiklai, taip pat tai, kad tikslas, jog į Lietuvą nebūtų įvežami nauji techninių reikalavimų neatitinkantys traktoriai ir registruoti pateikiami kaip naudoti, galėjo būti pasiektas švelnesnėmis, mažiau ribojančiomis priemonėmis ir pan., taip pat kildinami ir siejami su tuo, jog iš ES teisės aktų reikalavimų nekyla valstybės pareiga nustatyti apribojimo, kad Direktyvos 2003/37/EB nuostatos taikomos importuojant naudotus ratinius traktorius iš trečiųjų šalių. Kaip minėta anksčiau, Teisingumo Teismas pateikė aiškų ir besąlygišką išaiškinimą dėl Direktyvos 2003/37/EB nuostatų taikymo naudotiems ratiniams traktoriams. Susiklosčius tokiai situacijai, kaip nagrinėjamoje norminėje administracinėje byloje, kurioje Europos Sąjungos teisės nuostatos, kylančios iš sutarčių, kuriomis grindžiama Europos Sąjunga ir dėl kurių Teisingumo Teismas pateikė aiškų ir besąlygišką išaiškinimą, konkuruoja su teisiniu reguliavimu, nustatytu Lietuvos nacionaliniuose teisės aktuose, tokia situacija spręstina taikant kolizijos taisyklę, įtvirtinančią Europos Sąjungos teisės aktų taikymo pirmenybę. Šios aplinkybės nagrinėjamo atveju lemia vertinimą, kad aptariama prašymo dalis neturi tyrimo dalyko, todėl norminės administracinės bylos dalis pagal Vilniaus apygardos administracinio teismo prašymą ištirti, ar Įsakymo 1 punktas atitinka Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 punkte įtvirtintą įstatymo viršenybės principą bei Konstitucijos preambulėje įtvirtintą teisinės valstybės principą, taip pat Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 3 punkte ir Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 2 punkte įtvirtintą proporcingumo principą bei 3 straipsnio 2 dalies 1 punkte įtvirtintą tikslingumo principą, nutraukiama, kaip nepriskirtina administracinių teismų kompetencijai (Administracinių bylų teisenos įstatymo 101 str. 1 d. 1 p., 114 str. 1 d.).

IV.

18. Vilniaus apygardos administracinio teismo 2015 m. vasario 17 d. nutartyje išdėstyta prašyme dėl norminio administracinio akto teisėtumo tyrimo prašoma ištirti, ar Įsakymo 1 punktas ta apimtimi, kuria jame nenumatyta, jog šiuo punktu papildytų Registravimo taisyklių 19¹ punktas netaikomas iki jo įsigaliojimo dienos į Lietuvos Respubliką įvežtiems naudotiems traktoriams, atitinka konstitucinį teisinės valstybės principą. Išplėstinė teisėjų kolegija vertina, jog pareiškėjas iš esmės klausia, ar Įsakymo 1 punktas tiek, kiek jame nenumatyta pereinamojo teisinio reguliavimo nuostatų, skirtų įgyvendinti pagal iki atliktų pakeitimų galiojusį teisinį reguliavimą įgytas teises, atitinka konstitucinį teisinės valstybės principą.

19. Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad neatsiejami teisinės valstybės principo elementai yra teisėtų lūkesčių apsauga, teisinis tikrumas ir teisinis saugumas; šie

konstituciniai principai suponuoja valstybės pareigą užtikrinti teisinio reguliavimo tikrumą ir stabilumą, apsaugoti asmenų teises, gerbti teisėtus interesus ir teisėtus lūkesčius. Pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją yra saugomi ir ginami ne visi iš bet kurio įstatymo ar kito teisės akto kylantys lūkesčiai, bet tik tie, kurie kyla iš pačios Konstitucijos ar iš įstatymų bei kitų teisės aktų, neprieštaraujančių Konstitucijai; tik tokie lūkesčiai gali būti laikomi teisėtais, tik tokie teisėti lūkesčiai yra saugomi ir ginami Konstitucijos (Konstitucinio Teismo 2003 m. kovo 4 d. nutarimas, 2014 m. spalio 8 d. nutarimas).

20. Konstitucinio Teismo praktikoje nurodyta, kad teisinio reguliavimo pataisomis negalima paneigti asmens teisėtų interesų ir teisėtų lūkesčių (*inter alia* Konstitucinio Teismo 2003 m. kovo 4 d., 2013 m. vasario 15 d., 2013 m. gegužės 30 d., 2016 m. vasario 2 d. nutarimai). Teisinio reguliavimo pakeitimai turėtų būti daromi taip, kad asmenims, kurių teisei padėčiai jie turi įtakos, būtų užtikrinta reali galimybė prisitaikyti prie naujos teisinės situacijos (Konstitucinio Teismo 2016 m. sausio 25 d. nutarimas). Darant esminius galiojančio teisinio reguliavimo pakeitimus, lemiančius asmenų teisei padėčiai nepalankius padarinius, gali būti reikalinga numatyti ne tik pakankamą *vacatio legis*, bet ir tam tikrą pereinamąjį teisinį reguliavimą; asmenų, kuriems taikytinas naujas teisinis reguliavimas, teisinė padėtis pereinamosiomis nuostatomis turėtų būti sureguliuota taip, kad jiems būtų suteikta pakankamai laiko užbaigti pradėtus veiksmus, kurių jie ėmėsi ankstesnio teisinio reguliavimo pagrindu, tikėdamiesi, kad jis bus stabilus, ir įgyvendinti pagal ankstesnį teisinį reguliavimą įgytas teises (Konstitucinio Teismo 2013 m. vasario 15 d. nutarimas, 2016 m. vasario 2 d. nutarimas).

21. Iš konstitucinio teisinės valstybės principo kylanti valstybės pareiga užtikrinti teisinio reguliavimo tikrumą ir stabilumą, be kita ko, reiškia ir tai, kad įstatymų leidėjas, padaręs esminius galiojusio teisinio reguliavimo pakeitimus, gali nustatyti tam tikrą pereinamąjį teisinį reguliavimą bei terminą, iki kurio asmenys gali įgyvendinti pagal iki šių pakeitimų galiojusį teisinį reguliavimą įgytas teises, ir tokiu atveju nedaryti pereinamojo teisinio reguliavimo pakeitimų, kuriais asmenų teisinė padėtis būtų pabloginta, nebent būtinybė nukrypti nuo šio reikalavimo būtų konstituciškai pateisinama siekiu užtikrinti svarbų viešąjį interesą (Konstitucinio Teismo 2016 m. vasario 2 d. nutarimas).

22. Pažymėtina, kad Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10 straipsnio 6 dalyje numatyta, jog užtikrindama eismo saugumą, Žemės ūkio ministerija ar jos įgaliotos institucijos, be kita ko, nustato ir tvirtina traktorių ir savaeigių mašinų techninės apžiūros tvarką ir techninius reikalavimus traktoriams ir savaeigėms mašinoms ir jų priekaboms (3 p.). Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. kovo 14 d. nutarimu Nr. 247 patvirtintų Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro nuostatų 9 punkte numatyta, jog vadovaujančioji registro tvarkymo įstaiga – Žemės ūkio ministerija; o minėtų nuostatų 11.7 punkte nurodyta, jog vadovaujančioji registro tvarkymo įstaiga privalo tvirtinti Traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registravimo taisykles. Išplėstinė teisėjų kolegija akcentuoja, jog Žemės ūkio ministerija, įgyvendindama jai įstatymų leidėjo pavestus įgaliojimus patvirtinti Traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registravimo taisykles, *inter alia* nustatyti naudotų ratinių traktorių įregistravimo tvarką, turi paisyti iš Konstitucijos kylančių reikalavimų nustatyti konstitucinį teisinės valstybės principą, *inter alia* teisėtų lūkesčių apsaugos ir teisinio tikrumo principus atitinkantį teisinį reguliavimą.

23. Kaip matyti iš ankstesnės Registravimo taisyklių redakcijos, galiojusios iki 2014 m. liepos 3 d., t. y. iki Įsakymo 1 punktu atliktų pakeitimų, nebuvo numatyta panašaus reikalavimo, susijusio su naudotų ratinių traktorių, pagamintų ne ES šalyse po 2009 m. liepos 1 d. ir neįregistruotų ES šalyse, atitiktimi Direktyvos 2003/37/EB nuostatomis juos registruojant Lietuvoje. Dėl to išplėstinė teisėjų kolegija vertina, jog Įsakymo 1 punktu ūkio subjektams, į Lietuvos Respubliką importuojantiems naudotus ratinius traktorius iš trečiųjų šalių, Įsakymo 1 punktu iš esmės buvo nustatytas naujas ir esminis reikalavimas, susijęs su anksčiau ES šalyse neįregistruotų naudotų ratinių traktorių atitiktimi Direktyvos 2003/37/EB reikalavimams juos registruojant.

24. Teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje numatyta, jog teisės aktai, keičiantys ar nustatantys naują ūkio subjektų veiklos ar jos priežiūros teisinį reguliavimą, paprastai įsigalioja

gegužės 1 dieną arba lapkričio 1 dieną, tačiau visais atvejais ne anksčiau kaip po trijų mėnesių nuo jų oficialaus paskelbimo dienos. Ši nuostata netaikoma, kai teisinis reguliavimas nustatomas arba keičiamas pagal Europos Sąjungos teisės aktuose nustatytus įpareigojimus, Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių reikalavimus, taip pat kai nustatomas ūkio subjektams palankesnis teisinis reguliavimas.

25. Įsakymo 1 punktu atlikto Registravimo taisyklių pakeitimo projektas buvo užregistruotas 2014 m. gegužės 9 d., atsižvelgiant, kaip teigiama Žemės ūkio ministerijos procesiniuose dokumentuose, į Direktyvos 2003/37/EB ir kitų direktyvų pakeitimus. Individualioje byloje esančiame Žemės ūkio ministerijos 2014 m. gegužės 8 d. įsakyme Nr. 2D-2155(12.6) (Administracinė byla Nr. I-4793-790/2015, I t., b. l. 67) nurodoma, kad Registravimo taisyklių papildymo 19¹ punktu tikslas – išvengti pastaruoju metu pasitaikančių atvejų, kai į Lietuvą buvo įvežami nauji techninių reikalavimų neatitinkantys traktoriai, kurie pateikiami registruoti kaip naudoti. Pastebėtina, kad Direktyvos 2003/37/EB 22 straipsnio 1 dalyje nustatyta, jog valstybės narės priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki 2004 m. gruodžio 31 d., įgyvendina šią direktyvą. Jos nedelsdamos apie tai praneša Komisijai. 2014 m. kovo 18 d. Komisijos direktyva 2014/44/ES buvo atlikti Direktyvos 2003/37/EB pakeitimai ir nurodyta, jog valstybės narės ne vėliau kaip 2015 m. sausio 1 d. priima įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų nuostatų tekstą (2 str. 1 d.). Taigi Direktyvos 2003/37/EB nuostatų įgyvendinimui buvo numatytas laikotarpis iki 2004 m. gruodžio 31 d., o jos pakeitimų – iki 2015 m. sausio 1 d. Pastebėtina, jog norminėje administracinėje byloje tiriamu atveju Įsakymo 1 punktu atlikti pakeitimai įsigaliojo 2014 m. liepos 3 d., t. y. praėjus itin mažai laiko nuo įsakymo priėmimo 2014 m. liepos 1 d. Išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, laikas nuo Įsakymo 1 punktu atliktų teisinio reguliavimo pakeitimų paskelbimo iki teisinio reguliavimo įsigaliojimo negali būti vertinamas kaip pakankamas ūkio subjektams prisitaikyti prie pasikeitusio teisinio reguliavimo.

26. Pagal Europos Žmogaus Teisių Teismo praktiką, ilgą laiką egzistavusi sisteminė situacija, kurią valstybės institucijos toleravo (2004 m. lapkričio 30 d. sprendimas *Öneryildiz prieš Turkiją*, pareiškimo Nr. 48939/99, 2009 m. gruodžio 8 d. sprendimas *Muñoz Džaz prieš Ispaniją*, pareiškimo Nr. 49151/07), taip pat iki teisinio reguliavimo pasikeitimų galiojęs teisinis reguliavimas (2004 m. spalio 12 d. sprendimas *Kjartan Asmundsson prieš Islandiją*, pareiškimo Nr. 60669/00), gali būti pripažįstamas teisėtų lūkesčių įgijimo pagrindu. Teisėtų lūkesčių apsaugos principas, kaip norminių aktų teisėtumo kriterijus, pripažįstamas ir Europos Sąjungos teisės sistemoje (žr., pvz., Teisingumo Teismo 1973 m. birželio 5 d. sprendimo *Komisija prieš Tarybą*, 81/72, 10 punktą, 1975 m. gegužės 14 d. sprendimo *CNTA SA prieš Komisiją*, 74/74, 533 punktą).

27. Išplėstinė teisėjų kolegija vertina, kad asmenys, įvežę naudotus ratinius traktorius į Lietuvos Respubliką iki Įsakymo 1 punkto įsigaliojimo, t. y. iki 2014 m. liepos 3 d., galėjo pagrįstai tikėtis, jog naudoti ratiniai traktoriai bus užregistruoti pagal iki 2014 m. liepos 3 d. galiojusį teisinį reguliavimą. Dėl to, atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, taip pat į iš konstitucinio teisinės valstybės principo esminiams teisinio reguliavimo pakeitimams, lemiantiems asmenų teisei padėčiai nepalankius padarinius, keliamus reikalavimus nustatyti *inter alia* teisėtų lūkesčių apsaugos ir teisinio tikrumo principus atitinkantį teisinį reguliavimą, išplėstinė teisėjų kolegija sprendžia, jog Žemės ūkio ministerijai, įgyvendinant jai įstatymų leidėjo pavestus įgaliojimus, *inter alia* nustatant naudotų ratinių traktorių įregistravimo tvarką, kilo pareiga Įsakymo 1 punkte nustatyti pereinamąjį teisinį reguliavimą ir terminą, iki kurio asmenys galėtų įgyvendinti pagal iki šių pakeitimų galiojusį teisinį reguliavimą įgytas teises, t. y. teisinio reguliavimo nuostatas, kurios teisinių santykių dalyviams būtų suteikusios pakankamai laiko užbaigti pradėtus veiksmus, kurių jie ėmėsi ankstesnio teisinio reguliavimo pagrindu.

28. Poreikį nustatyti Įsakymo 1 punkto įsigaliojimo pereinamąsias nuostatas pagrindžia ir ta aplinkybė, jog iki Įsakymo įsigaliojimo (2014 m. liepos 3 d.) į Lietuvos Respubliką iš trečiųjų šalių įvežti naudoti ratiniai traktoriai, neatitinkantys Direktyvos 2003/37/EB techninių reikalavimų, tapo nerealizuotini Lietuvoje. Nagrinėjamu atveju Registravimo taisyklių pakeitimus nustatant Įsakymo 1 punkte nėra nustatyta pereinamųjų nuostatų ar kitokių priemonių, kuriomis būtų ginami

asmenų, iki 2014 m. liepos 3 d. įvežusių į Lietuvos Respubliką iš trečiųjų šalių naudotus ratinius traktorius, lūkesčiai, todėl Įsakymo 1 punktu sudaromos prielaidos pažeisti pagrįstus asmenų teisėtus lūkesčius konkrečiose situacijose atsisakant registruoti iš trečiųjų šalių importuotus naudotus ratinius traktorius.

29. Konstitucinio Teismo praktikoje pažymima, jog tai, kiek laiko prisitaikymui derėtų palikti kiekvienu konkrečiu atveju, turėtų būti vertinama atsižvelgiant į daugelį aplinkybių: įstatymo paskirtį teisės sistemoje ir juo reguliuojamų visuomeninių santykių pobūdį, subjektų, kuriems jis taikytinas, ratą bei jų galimybes pasirengti naujo teisinio reguliavimo įsigaliojimui, kitas svarbias aplinkybes, *inter alia* tokias, dėl kurių įstatymas turėtų įsigaliooti kuo skubiau. Svarbus viešasis interesas, siekis apsaugoti kitas Konstitucijoje įtvirtintas vertybes, nusveriantis asmens interesą turėti daugiau laiko prisitaikyti prie naujas pareigas ar apribojimus nustatančio teisinio reguliavimo, gali lemti skubų įstatymo įsigaliojimą jo oficialaus paskelbimo dieną be jokio *vacatio legis* termino. Vis dėlto pabrėžtina, kad skubus įstatymų, kuriais nustatomos pareigos ar apribojimai asmenims, įsigaliojimas turėtų būti labiau išimtis, grindžiama ir pateisinama ypatingomis objektyviomis aplinkybėmis, nei taisyklė (2013 m. vasario 15 d. nutarimas, 2015 m. gegužės 16 d. nutarimas).

30. Konstitucinis Teismas, pavyzdžiui, yra konstatavęs, jog darant mokesčių įstatymų pakeitimus (nustatant naujus mokesčius, juos didinant ir pan.) reikalavimas nustatyti pakankamą *vacatio legis* yra ypač svarbus, nes tai yra reikšminga garantija, kad asmenys (pirmiausia mokesčių mokėtojai) galėtų ne tik iš anksto susipažinti su naujais mokesčių įstatymų reikalavimais, bet ir prie jų priderinti savo turtinius interesus bei ekonominės veiklos perspektyvas (2013 m. vasario 15 d. nutarimas). Pastebėtina, jog Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatyme Lietuvos Respublikos Seimui yra numatytas įpareigojimas užtikrinti, kad Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymai, nustatantys naują mokesťį, naują mokesčio tarifą, mokesčio lengvatą, sankcijas už mokesčių įstatymų pažeidimus arba iš esmės pakeičiantys apmokestinimo tam tikru mokesčiu tvarką ar apmokestinimo teisinio reglamentavimo bei taikymo principus, įsigaliojotų ne anksčiau kaip po šešių mėnesių nuo jų paskelbimo dienos (3 str. 3 d.).

31. Pereinamųjų nuostatų priėmimo klausimas Europos Sąjungos teisėje sprendžiamas taip pat taikant konkuruojančių interesų nustatymo testą, todėl ir šiuo atveju vertinama, ar egzistuoja viršesnis viešasis interesas (žr., pvz., Teisingumo Teismo 1975 m. gegužės 14 d. sprendimo byloje *CNTA SA prieš Komisiją*, 74/74, 533 punktą, 2006 m. birželio 22 d. sprendimo sujungtose bylose *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją*, C-182/03 ir C-217/03, 172–174 punktus). Teisėtų lūkesčių apsaugos principas draudžia institucijoms keisti taisykles, taikytinas ūkio subjektų jau atliktiems sandoriams, neįtvirtinant pereinamojo pobūdžio priemonių, nebent tai būtų pateisinama svaresniu viešuoju interesu (Teisingumo Teismo 1979 m. gegužės 16 d. sprendimo *Ditta Angelo Tomadini Snc prieš Amministrazione delle finanze dello Stato*, 84/78, EU:C:1979:129, 20 punktas).

32. Pažymėtina, jog nagrinėjamos norminės administracinės bylos atveju Žemės ūkio ministerija nenurodė, išplėstinė teisėjų kolegija taip pat nenustatė svarbaus viešojo intereso, kuriuo būtų siekiama apsaugoti Konstitucijoje įtvirtintas vertybes, ar nusveriančio naudotus ratinius traktorius iš trečiųjų šalių importuojančių asmenų interesą turėti pakankamai laiko prisitaikyti prie naujo reikalavimo, susijusio su naudotų ratinių traktorių atitiktimi Direktyvos 2003/37/EB reikalavimams juos registruojant.

33. Visa tai, kas išdėstyta, sudaro pagrindą konstatuoti, jog Įsakymo 1 punktas tiek, kiek jame nenustatyta pereinamojo teisinio reguliavimo ir termino, iki kurio asmenys gali įgyvendinti pagal iki šių pakeitimų galiojusį teisinį reguliavimą įgytas teises, prieštarauja konstitucinio teisinės valstybės principo suponuojamiems teisėtų lūkesčių ir teisinio tikrumo principams.

34. Išplėstinei teisėjų kolegijai šioje byloje konstatavus, kad Įsakymo 1 punktas anksčiau aptarta apimtimi prieštarauja konstituciniam teisinės valstybės principui, be kita ko, apimančiam ir teisėtų lūkesčių ir teisinio tikrumo imperatyvus, išnyksta poreikis tirti šių nuostatų atitiktį Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 3 punkto nuostatoms.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (1999 m. sausio 14 d. įstatymo Nr. VIII-1029 redakcija) 101 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 114 straipsnio 1 dalimi, 115 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 117 straipsnio 1 dalimi, išplėstinė teisėjų kolegija

n u s p r e n d ž i a:

Pripažinti, kad Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. 3D-396 „Dėl žemės ūkio ministro 2006 m. spalio 2 d. įsakymo Nr. 3D-384 „Dėl traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registravimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ 1 punktas, kuriuo Traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. 3D-384, papildytos 19¹ punktu, tiek, kiek jame nenustatyta pereinamojo teisinio reguliavimo ir termino, iki kurio asmenys gali įgyvendinti pagal iki šių pakeitimų galiojusį teisinį reguliavimą įgytas teises, prieštarauja konstitucinio teisinės valstybės principo suponuojamiems teisėtų lūkesčių ir teisinio tikrumo principams.

Nutraukti norminės administracinės bylos dalį pagal pareiškėjo Vilniaus apygardos administracinio teismo prašymą ištirti, ar Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. 3D-396 „Dėl žemės ūkio ministro 2006 m. spalio 2 d. įsakymo Nr. 3D-384 „Dėl traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registravimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ 1 punktas, kuriuo Traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. 3D-384, papildytos 19¹ punktu, atitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 punkte įtvirtintą įstatymo viršenybės principą bei Lietuvos Respublikos Konstitucijos preambulėje įtvirtintą teisinės valstybės principą, Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 3 punkte ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 2 punkte įtvirtintą proporcingumo principą bei 3 straipsnio 2 dalies 1 punkte įtvirtintą tikslingumo principą.

Sprendimas neskundžiamas.

Sprendimas skelbiamas Teisės aktų registre.

Teisėjai

Audrius Bakaveckas

Artūras Drigotas

Irmantas Jarukaitis

Ričardas Piličiauskas

Vaida Urmonaitė-Maculevičienė